

FORUM

NORGE TSJEKKOSLOVAKIA

č. 13 - říjen 1993

**Poselství prezidenta České republiky pro české krajany
při příležitosti státního svátku 28.října:**

Vážení a milí krajané,

Jsem rád, že vás mohu pozdravit v den státního svátku České republiky. Slavíme ho letos poprvé v rámci státu, který před necelým rokem vznikl rozdělením republiky za okolností, které znáte. Jistě sdílíte se mnou radost nad tím, že 28.říjen je i nadále, nebo spíše znovu dnem svátečním, kdy si připomínáme naši národní a státní nezávislost, ale hlavně - demokratický, pluralistický, občanský základ této nezávislosti.

Česká republika tak manifestačně navazuje na Masarykovo meziválečné Československo. To není ovšem přihlášení k té či oné podobě čechoslovakismu, ale k tomu nejlepšímu, civilizovanému a ušlechtilému, co v tomto občansky orientovaném státě existovalo, t.j. k demokracii, občanským svobodám, politické toleranci.

Narodili jste se v srdci Evropy, nebo z rodičů, kteří z něj vyšli a žijí v jiné zemi. Pomáhali jste, zůstali jste věrni československé a české věci - ti starší mezi vámi za První republiky, ti ostatní za války, a pak skoro padesát následujících let, kdy vy venku jste byli nositeli oné svobody, po níž jsme doma toužili a s vaší pomocí o ni usilovali.

Patří vám všem dík a vděčnost celé naší společnosti za tuto oddanou, nezištnou, věrnou službu "staré vlasti", jak se říká. Víím, že nedošla vždy a všude plného ocenění. Učiním, co bude v mých silách, abychom si vaší účasti na nové svobodě byli trvale vědomi.

Přeji vám krásný, v přátelství a srozumění prožitý 28.říjen.

Václav Havel

Vážení přátelé,

podzimní schůzka se blíží (30.10.93) a je čas k ohlédnutí na spolkovou činnost za poslední dobu.

FNT se zúčastnilo kulturního festivalu v Sandvici, kde sdružení bylo reprezentováno velice důležitým prvkem české kultury a to jídlem. Přesněji řečeno taženým štrúdlm. Nevím o co byl větší zájem, jestli o Českou republiku a nebo o štrúdl. Naše poděkování si zaslouží paní Eva Lyngaas, která nejenom vyrobila, ale i reprezentovala produkty české kuchyně na festivalu.

Ke konci léta přijela skupina astmatických slovenských dětí na krátký zdravotní pobyt na Storsandu. K zajištění jejich úspěšného pobytu významně pomohli paní Zuzana Wahl-Opavská, Rotary klub z Holmenkollenu a Støtteforeningen Norge-Tsjekkoslovakia.

Po "parném" létu začaly opět tradiční kulturní čtvrtky, tentokrát v budově Goethova institutu. Upřímně řečeno jsem byl velmi překvapen, neboť účast byla minimální. Poslední říjnový čtvrtek ukázal, že tato tendence je bohužel setrvalá. Nadcházející schůze bude mít možnost vyřešit otázku - co a hlavně jak dále - ke spokojenosti všech členů.

Z důvodů časového zaneprázdnění končí svoji činnost ve výboru Alena Blažková a Eleonora Koleničová a já bych jim tímto chtěl poděkovat za práci ve výboru, na které se podíleli.

V současné době probíhají přípravy na členskou schůzi a Mikulášskou nadílku (04.12.93). Doufám, že nejenom sychravé podzimní počasí, ale hlavně chuť na společné posezení mezi přáteli přiláká mnoho členů na obě akce.

Podzimní členská schůze bude poslední posezení v lokálech u pana Havelky, který odchází do důchodu. Budou zde k dostání jeho proslulé výrobky (věnečky, chlebičky etc.). Důležitým bodem programu bude opět tombola a všechny dary, které budou poskytnuty k vylosování budou s povděkem přijmuty. Přijďte všichni, protože další činnost spolku je závislá na zájmu a eventuální pomoci všech členů.

Se srdečným pozdravem
Jiri Judl

Mikulášská nadílka

Zveme všechny a zvláště děti
na Mikulášskou nadílku,
která se uskuteční
dne 4. prosince 18:30
v budově Goethova institutu,
Gronland 16, Oslo 1.

Svatý Mikuláš přislíbil svou účast.

Se srdečným pozdravem

Výbor Forum Norge-Tsjekkoslovakia

Za léta strávená v Norsku jsme si zvykli, že zdejší česká kulturní obec, ač malá počtem, je známá a uznávaná. Přesto je ocenění dlouholeté činnosti našeho krajana Ladislava Řezníčka udělením medaile sv. Olava, událostí zcela jedinečnou. **Blahopřejeme!**

Informace z Českého velvyslanectví

Nové české cestovní pasy

V průběhu srpna 1993 bylo zahájeno vydávání nových českých cestovních pasů. Dosavadní platné pasy vydané pod hlavičkou České a Slovenské Federativní Republiky, eventuálně ještě Československé socialistické republiky, budou příslušnými policejními odděleními a v Norsku Velvyslanectvím ČR označovány názvem státu Česká republika a státním znakem. Cestovní pas, který takto nebude označen do 31.12.1994, pozbývá platnosti.

Současně s tímto označením bude zaznamenáváno do cestovních pasů povinné zkrácení jejich platnosti na čtyři roky ode dne jejich vydání, popřípadě prodloužení. Za provedené označení nebude vybírán žádný poplatek.

Při podání žádosti o označení cestovního pasu bude nezbytné předložit doklad o státním občanství České republiky (obvykle ve formě

samostatného Osvědčení o státním občanství České republiky). K vydání takového dokladu není české velvyslanectví příslušné (činí tak okresní a obvodní úřady v České republice), ale může napomoci jako zprostředkující místo podobným způsobem, jako je tomu například při vlastním vydávání cestovních pasů.

K otázce státního občanství České republiky připojujeme parafrázi úvodního paragrafu zákona o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky ze dne 29.12.1992: osoby, které ke dni 31.12.1992 byly státními občany České a Slovenské Federativní Republiky a současně České republiky (pozn.: každý občan ČSFR byl současně i občanem tehdejší buď České republiky nebo Slovenské republiky, přestože se to v praxi nemuselo vždy rozlišovat a používat), jsou od 1.ledna 1993 státními občany České republiky. Při posuzování zda je fyzická osoba státním občanem České republiky, popřípadě do 31.12.1992 byla státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky, se postupuje podle předpisů platných v době, kdy mělo dojít k nabytí státního občanství (většinou narozením). Protože tyto předpisy se postupem doby měnily, doporučujeme kontaktovat české velvyslanectví, které se pokusí o podání vyčerpávající informace podle okolností jednotlivého případu.

Nové české bankovky a mince

V současně době vrcholí výměna československých mincí a okolkovaných bankovek za nová platidla České republiky. Pro rámcový přehled o časových proporcích tohoto procesu uvádíme následující tabulku:

MINCE	nová v oběhu od	dosavadní platí do	výměna možná do
0,01		30. 4.1993	31. 8.1993
0,05		30. 4.1993	31. 8.1993
0,10	12.5.1993	31. 7.1993	30.11.1993
0,20	12.5.1993	31. 7.1993	30.11.1993
0,50	12.5.1993	31. 7.1993	30.11.1993
1,-	9.6.1993	30. 9.1993	31. 1.1994
2,-	9.6.1993	30.11.1993	31. 3.1994
5,-	9.6.1993	30.11.1993	31. 3.1994
10,-	12.5.1993	31. 7.1993	30.11.1993
20,-	12.5.1993		
50,-	7.4.1993		

BANKOVKY

10		31. 7.1993	30.11.1993
20	únor 1994	31. 7.1993	30.11.1993
50	22.9.1993	31. 7.1993	30.11.1993
100	30.6.1993	31. 8.1993	31. 5.1994
200	8.2.1993		
500	21.7.1993	31. 8.1993	31. 5.1994
1000	12.5.1993	31. 8.1993	31. 5.1994
2000	září 1994		
5000	29.12.1993		

Výměnu je možné uskutečnit v pobočkách všech českých bank. Termíny ukončení platnosti a možnosti výměny u sto-, pětiset- a tisícikoruny se týkají pouze okolkovaných exfederálních bankovek (platnost neokolkovaných skončila již 7.2.1993 a možnost jejich výměny 9.8.1993).

PODZIMNÍ SCHŮZE FORA NORGE-TSJEKKOSLOVAKIA

Zveme všechny členy na podzimní schůzi,
která se koná
v kantině u pana Havelky,
Kronprinsesse Marthas plass 1,
v sobotu 30.10.1993 v 18:00 hodin.

PROGRAM

- Schválení agendy
- Kulturní čtvrtek
- Kurs norštiny
- Bál 1994
- Mikulášská
- Informace z velvyslanectví ČR a SR
 - státní občanství ČR a SR
 - nová měna
 - pasy a jiné formality
- Různé - návrhy na další činnost
- Tombola

Jako obvykle připraví pan Havelka
velký výběr svých lahůdek!

Se srdečným pozdravem

Výbor Forum Norge-Tsjekkoslovakia

Med Torkel Opsahls bortgang er en stor venn av det tsjekkiske og slovakiske folk gått bort. Allerede i studentdagene etter krigen var Opsahl engasjert i det tsjekkosllovakiske folks kamp for frihet og demokrati.

Som redaktør av Samtiden bidro Opsahl i 1976 til at ideene om Charta 77 som skulle dannes året etter, ble spredt for første gang for vestlig publikum, og det var ikke overraskende at Opsahl innehadde formannsvervet i Støttefondet for Charta 77 fra 1986 til 1990 i en skjebnetid for Tsjekkoslovakia.

Det tsjekkiske og slovakiske folk står i dyp takknemlighetsgjeld til en ekte menneskerettsforkjemper.

Jiri JUDL

Plné znění zákona o protiprávnosti komunistického režimu

Poslanecká sněmovna přijala v pátek 9.července 1993 Zákon o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu. Následující plné znění je převzato z časopisu CAROLINA.

Parlament se usnesl na tomto zákoně:

Vědom si povinnosti svobodně zvoleného parlamentu vyrovnat se s komunistickým režimem, parlament konstatuje, že Komunistická strana Československa, její vedení i členové jsou odpovědní za způsob vlády v naší zemi v letech 1948-1989, a to zejména za programové ničení tradičních hodnot evropské civilizace, za vědomé porušování lidských práv a svobod, za morální a hospodářský úpadek provázený justičními zločiny a terorem proti nositelům odlišných názorů, nahrazením fungujícího tržního hospodářství direktivním řízením, destrukcí tradičních principů vlastnického práva, zneužívání výchovy, vzdělávání, vědy a kultury k politickým a ideologickým účelům, bezohledným ničením přírody, a prohlašuje, že ve své další činnosti bude vycházet z tohoto zákona.

1) Komunistický režim a ti, kteří ho aktivně prosazovali,

a) upíral občanům jakoukoliv možnost svobodného vyjádření politické vůle, nutil je skrývat své názory na situaci ve státě a společnosti a nutil je veřejně vyslovovat svůj souhlas i s tím, co považovali za lež nebo zločin, a to perzekucemi nebo hrozbou perzekucí vůči nim samotným, jejich rodinám a blízkým,

b) systematicky a trvale porušoval lidská práva, přičemž zvláště závažným způsobem utlačoval některé politické, sociální a náboženské skupiny občanů,

c) porušoval základní zásady demokratického právního státu, mezinárodní smlouvy i své vlastní zákony a prakticky tím postavil vůli a zájmy komunistické strany a jejich představitelů mimo zákon,

d) používal k perzekuci občanů všech mocenských nástrojů, a to zejména:

- popravoval, vraždil je a žalářoval je ve věznicích a táborech nucených prací, při vyšetřování a v době žalářování vůči nim používal brutální metody včetně fyzického a psychického mučení a vystavování nelidským útrapám.

- zbavoval je svévolně majetku a porušoval jejich vlastnická práva

- znemožňoval jim výkon zaměstnání, povolání nebo funkce a dosažení vyššího nebo odborného vzdělání.

- zabraňoval jim svobodně vycestovat do zahraničí či vrátit se svobodně zpět

- povolával je k výkonu vojenské služby v Pomocných technických praporech a Technických praporech na neomezenou dobu

e) pro dosažení svých cílů neváhal páchat zločiny, umožňoval jejich beztrestné páchaní a poskytoval neoprávněné výhody těm, kteří se na zločinech a perzekucích podíleli,

f) spojil se s cizí mocností a od roku 1968 udržoval uvedený stav pomocí jejich okupačních vojsk.

2) Za páchané zločiny a další skutečnosti, uvedené v odst.1, jsou plně spoluzodpovědní ti, kteří komunistický režim prosazovali jako funkcionáři, organizátoři a podněcovatelé v politické i ideologické oblasti.

§ 2

- 1) Zejména pro skutečnosti uvedené v § 1, odst. 1 tohoto zákona, byl režim založený na komunistické ideologii, který rozhodoval o řízení státu a osudech občanů v Československu od 25.února 1948 do 17.listopadu 1989, zločinný, nelegitimní a je zavrženíhodný.
- 2) Komunistická strana Československa byla organizací zločinnou a zavrženíhodnou obdobně jako další organizace, založené na její ideologii, které ve své činnosti směřovaly k potlačování lidských práv a demokratického systému.

§ 3

Odpor občanů proti tomuto režimu, který až již jednotlivě či ve skupině, na základě demokratického přesvědčení politického, náboženského či mravního projevovali odbojem nebo jinou činností nebo vědomě a veřejně vyjadřovali na území státu i v zahraničí, a to i ve spojení s cizí demokratickou mocností, byl legitimní, spravedlivý, morálně oprávněný a je hodný úcty.

§ 4

Každý, kdo byl komunistickým režimem nespravedlivě postižen a perzekuován a nepodílel se na skutečnostech, uvedených v § 1, odst. 1, tohoto zákona, si zaslouží účast a morální zadostiučinění.

§ 5

Do promlčecí doby trestných činů se nezapočítává

tává doba od 25.února 1948 do prosince 1989, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby.

§ 6

Soud na návrh zruší či zmírní trest uložený za trestný čin, na který se nevztahuje rehabilitace podle zákona č.119/1990 Sb. o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, prokázeli se během řízení následného odškodnění, že jednání odsouzeného směřovala k ochraně základních lidských a občanských práv a svobod ne zjevně nepřiměřenými prostředky. Pro účely tohoto řízení se přiměřeně použijí ustanovení § 4 a násl. zákona č.119/1990 Sb. o soudní rehabilitaci.

§ 7

Státní rehabilitační dluhopisy, vydané občanům, kteří mají nárok na odškodnění podle § 23, odst.5, zákona č.119/1990 Sb. o soudní rehabilitaci, jsou splatné do konce roku 1995.

§ 8

Vláda je zmocněna, aby nařízením napravila některé křivdy spáchané na odpůrcích komunistického režimu a na osobách, které byly postiženy jeho perzekucemi v oblasti sociální, zdravotní a finanční.

§ 9

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1.srpna 1993.

MICHAEL KONÚPEK I SIN TID

«Det er en munter-ironisk bok, uten fnugg av selvmedlidenhet, preget av skarpe iakttagelser, og med en lykkelig slutt. ... Michael Konúpek har skrevet seg direkte inn i norsk litteratur.»
Brikt Jensen, Dagbladet

En frittstående fortsettelse av forfatterens kritikerroste debutroman, *Böhmerland* 600 cc.

HASCHEHOUG & CO

lb. 238.-
Hovedbok i
BOKKLUBBEN NYE BOKER

ISSN 0803-7213

Dette er et tidsskrift for FORUM NORGE-TSJEKKOSLOVAKIA

Ansvarlig for dette nummer var Karel Babčický og Jiri Judl

Foreningens adresse: Postboks 6760, ST. OLAVS Plass, 0130 Oslo 1

Medlemskontingent: hovedmedlem kr. 100,-, familiemedlem kr. 60,-

Telefon: (02) 67 14 77 58, telefaks: (02) 22 36 11 38, bankgiro: 6241.06.04650, postgiro: 0824 0826 411